

אבא יקר,

כל נסיון לסכם ולתאר את דמותך בזמן קצר ובכמה משפטים, נועד מראש לכשלון.

כי אתה כל כך הרבה ומכל דבר.

כל מי שהכיר אותך יודע לספר איזו היסטוריה מפוארת יש לך, החל מסיפורי הילדות והנערות בלוב, עלייתך לארץ לבדך ללא המשפחה עוד לפני קום המדינה, ובהמשך סיפורים המלווים את ההיסטוריה של המדינה עוד מימי הבריטים, השרות הצבאי, הפציעות, סיפורי ההתנדבויות שלך ועוד ועוד.

אבל, אני רוצה בכלל לדבר עליך על האדם שהיית. האדם שזכיתי להכיר מקרוב בכל קשת מצבי הרוח שלך, כמעט בכל מצב אפשרי ובלתי אפשרי, במיוחד בשנים האחרונות לאחר שמלאו לך 90. השנים בהן נצמדתי אליך ברמה היומיומית ולעיתים גם יותר מפעם ביום, במפגשים שהיו לפעמים ארוכים ולפעמים קצרים.

מפגשים שבהם למדתי לאהוב ולהעריך ואפילו להעריך אותך יותר ויותר למרות כל הקשיים שהצבת בפני. והצבת...

כמה שיחות ניהלנו בפינת האוכל, חלקן תוך כדי ארוחת הערב וחלקן אחריה תוך כדי מרתון של משחקי השש בש כשאתה מחשב כל הזמן למי יש סיכוי יותר טוב לנצח וצוהל ומבסוט כמו ילד דוקא כשאני מנצחת.

בכל התקופה הזו איתך, גיליתי מזויות אחרת את יכולת העמידות שלך, את השנינות, את המוח החד שלך, את היכולת שלך להתחבב על אנשים שזה עתה פגשת, את שמחת החיים שבך, סקרנותך שהיתה כמו של ילד לכל דבר חדש שלא הכרת. וגם הכרתי מקרוב יותר את התכונה הידועה שלך, שאם אבקש מכל מי שמכיר אותך לאורך השנים לתאר את דמותך, כולם כמעט יסכימו על מילה אחת.. עקשן..

לא פשוט היה לעמוד מולך כשהתעקשת אבל, דוקא את העקשנות הזו למדתי להעריך יותר ויותר כשראיתי איך היא באה לידי ביטוי במיוחד מול עצמך. איך היא דוחפת אותך לצאת כמעט מכל מצב בעצמך מבלי לחכות או לסמוך על מישהו אחר. גם כשהיית מתקשר אלי בכדי לבקש שאעזור לך במשהו שקרה, הייתי מגיעה אליך רק כדי לגלות שלא ויתרת לעצמך והמשכת להתעקש כדי לפתור את העניין בכוחות עצמך.

לא ויתרת לעצמך גם כשהיה לך קשה יותר ויותר, גם כשהרגליים כבר לא כל כך סחבו אותך למרחקים שהיית רגיל ללכת, היית מוצא פתרונות לא לוותר, איך להמשיך. גם כשכבר הסכמת לשבת על כסא הגלגלים, לא חיכית עד שמישהו אחר ידחף אותך. לכל מקום הגעת עם הכסא כשאתה מניע אותו עם הרגליים הכואבות.

אבל מה שתמיד גרם לי לאהוב אותך עוד יותר היה חוש ההומור שלך שהופיע כמעט בכל מצב.

כשהיינו מנהלים שיחה, במיוחד כזו שלא היתה לרווחך, היה מופיע בעיניך ברק של חיוך שובב, ואז היית אומר איזה משפט מפתיע בהומור, שהיה גורם לי מיד לצחוק.

ההומור הזה חיבר בינינו וגרם לנו מדי פעם לנהל לפעמים גם שיחות הזויות ושטותיות.

כל מי שמכיר אותי יכול לאשר איך סיפרתי, תמיד בהערצה ובחיוך עליך ועל החוויות איתך, המרגיזות והמצחיקות כאחד. ואיך בכל הזדמנות הייתי אומרת שאפשר להכין מופע סטנד אפ שלם עם הסיפורים שצברתי איתך.

זה לא כל כך באופיי לעמוד ולדבר מתוך ליבי הכואב, מול קהל אנשים לא מוכר לי. אז כשחשבתי על המעמד הזה עברה בי המחשבה שאולי זה הזמן לספר חלק מסיפורי המופע כביכול.

אבל מהרגע שנחתה עלי הידיעה שכבר לא יהיו רגעים כאלו, אני כל כך עצובה ומרגישה ששום סיפור כבר לא יצחיק עכשיו.

ובכל זאת אשתף כאן, כי הבטחתי, תוכן של שיחה שהיתה ולא סיפרתי עליה אף פעם.

על הרגע אותו כינית "אחרי 120" או "כשאמא תקרא לי", יצא לנו לדבר לא מעט פעמים. ובדרך כלל בהומור. עד שאבא נהייה רציני פתאום ואמר, "טוב, די לדבר שטויות".

אז באחת השיחות שלנו בנושא, שאלתי, "אבא, מה היית רוצה שאגיד עליך אחרי 120?"

הוא חייר, קצת במבוכה, הסתכל עלי עם מבט בעיניים שאמר לי - בלי מילים... מאיפה הבאת את השאלה הזו?

הוצאתי את הטלפון ואמרתי לו, "אתה יודע מה, אני מצלמת אותך רק כדי לזכור ולהגיד מה שאתה היית רוצה שייאמר. הרי אתה כל הזמן אומר שאתה לא מוכן שיעזרו לך ללכת, ואפילו למעמד הזה אתה תגיע כשאתה עומד על הרגליים, אז אולי לפני שתפרד, תהיה שותף גם לנאמר עליך"

התחלתי לצלם, ואבא הזדקף בכסא, כמו שחקן שקיבל על עצמו תפקיד רציני בהצגה, והתחיל להגיד במילים האלו פחות או יותר... עם הפסקה בין משפט למשפט..

היה אדם ישר. עשה את כל מה שעשה עם כוונות טובות. לא צבר חובות, אהב חברת אנשים. לפעמים היה עקשן אבל מתוך כוונה טובה. אהב את המשפחה והיה מוכן לעשות הרבה למענה. ומקווה שיסלחו לו אם עשה רע למישהו.

ואז עצר.. ואמר לי עם החיוך המוכר והשובב שלו.. מה פתאום שאני אגיד במקומך, תגידי את - את מה שאת רוצה.. אני כבר לא אהיה שם כדי לדבר, אולי אצליח לשמוע, אבל את לא תדעי.

אז אם אתה שומע אבא, כל מה שיש לי להגיד זה שאני אוהבת אותך, מאוד, וזכיתי לחוות ולהכיר אותך באמת, לא רק כבת ואבא, אלא כאדם לאדם.

זכרך יהיה בליבי לעד - ברוך.